

Teaching Guide				
Identifying Data			2016/17	
Subject (*)	Xeografía: Xeografía física		Code	610G02006
Study programme	Grao en Bioloxía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	First	FB	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias da Navegación e da Terra			
Coordinador	Santos Fidalgo, Luisa		E-mail	luisa.santos@udc.es
Lecturers	Lado Liñares, Marcos Montesinos Lopez, Jose Roman Rodriguez Blanco, Mari Luz Sanjurjo Sanchez, Jorge Santos Fidalgo, Luisa		E-mail	marcos.lado@udc.es roman.montesinos@udc.es m.rodriquezb@udc.es jorge.sanjurjo.sanchez@udc.es luisa.santos@udc.es
Web				
General description	Estudo xeral e global dos principais elementos da Xeografía da Natureza, das súas relacións internas e dos seus elementos significativos, introducindo o estudo do relevo, do clima, das augas, da biosfera e da paisaxe de modo integrado.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A6	Catalogar, avaliar e xestionar recursos naturais.
A22	Describir, analizar, avaliar e planificar o medio físico.
A23	Avaliar o impacto ambiental. Diagnosticar e solucionar problemas ambientais.
A30	Manexar adecuadamente instrumentación científica.
A32	Desenvolverse con seguridade no traballo de campo.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar en colaboración.
B6	Organizar e planificar o traballo.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nunha contorna de traballo.
B8	Sintetizar a información.
B9	Formarse unha opinión propia.
B10	Exercer a crítica científica.
B11	Debater en público.
B12	Adaptarse a novas situacións.
B13	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences

Desenvolvemento das capacidades de interpretación e síntese da información que suministra a bibliografía, os distintos tipos de cartografía e a fotointerpretación.	A6 A22 A23 A30 A32	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	
Adquisición dun desenvolvemento adecuado das capacidades de aplicación, análise e valoración dos coñecementos adquiridos no contexto práctico que o futuro exercicio profesional esixe.	A6 A22 A23 A30 A32	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	
Traballar de forma autónoma con iniciativa, procura de bibliografía e datos en diversas fontes.	A6 A22 A23 A30 A32	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	

Contents	
Topic	Sub-topic
I. INTRODUCTION	1. Physical Geography: concept, division and correlation with other sciences. 2. The Earth System and subsystems 3. The Earth Surface: Global Topography

II. THE ATMOSPHERE AND THE HYDROLOGIC SYSTEM OF THE EARTH	4. Composition and structure of the atmosphere 5. Energy of the atmospheric system 6. Winds and atmospheric movement 7. Ocean-atmospheric interaction. Oceanic circulation 8. Atmospheric water and water balance 9. Types of precipitation, air masses and weather fronts 10. Climatic zonation of the Earth 11. Climatic change
III. THE BIOSPHERE	12. Climate, soil, flora and fauna 13. Soil formation, properties and classification 14. Biogeographic processes. Phytogeography and zoogeography
IV. LANDSCAPE AND RELIEF EVOLUTION	15. Weathering and slope processes 16. Fluvial and lacustrine Systems 17. Coastal Systems 18. Karst Systems 19. Glacial Systems 20. Desert Systems

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	B1 B3	24	60	84
Laboratory practice	A30	10	15	25
Supervised projects	A6 A22 A23 B2 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13	8	20	28
Field trip	A32	5	5	10
Objective test	B8	2	0	2
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Trátase de asimilar uns contidos teóricos básicos a partir das clases maxistrais.
Laboratory practice	As prácticas representan un complemento indispensable ás leccións teóricas nas que se abordará a aprendizaxe dos métodos e técnicas máis comúns para o tratamento da información xeográfica co obxectivo de que o alumno desenvolva as capacidades de interpretación, síntese e análise da información que suministra a bibliografía, a cartografía, e a fotoxeoloxía, grazas ó coñecemento global da materia e da súa aplicabilidade. Ademais preténdese que o alumno adquira nocións básicas acerca da utilización da información xeográfica e da súa análise espacial empregando ferramentas informáticas (Sistemas de Información Xeográfica).
Supervised projects	Éstes consistirán na elaboración de temas ou traballos individuais ou en grupos, plantexados polo profesor, sobre diversos aspectos da materia. Requírese: búsqueda e manexo da información, esquematización das ideas principais, división do traballo, discusión en grupo e exposición dos contidos na clase. Os resultados das actividades expostas anteriormente serán avaliados. O profesor asesorará permanentemente o desenvolvemento das diferentes actividades da aprendizaxe.
Field trip	Complemento do resto das actividades.
Objective test	Cuestionarios eliminatorios dos contidos teóricos da asignatura, consistentes en preguntas curtas ou de tipo test e comentarios e identificación de diagramas ou fotografías.

Personalized attention

Methodologies	Description
Laboratory practice	A atención persoalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como momentos do traballo presencial para o alumnado co profesor, polo que implican unha participación obrigatoria para o alumnado. A forma e o momento en que se desenrrolará indicárase en relación a cada actividade ó longo do curso según o plan de traballo da asignatura.
Supervised projects	
Field trip	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Laboratory practice	A30	Avaliación continua. Avaliación competencias A30 e A32	20
Supervised projects	A6 A22 A23 B2 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13	Traballos elaborados polos alumnos e presentación dos mesmos. Avaliación competencia A22	30
Objective test	B8	Cuestionarios eliminatorios dos contidos teóricos da asignatura. Avaliación competencia B8	50

Sources of information	
Basic	De Blij, H.J., Muller, P.O. y Williams, R.S. 2004. Physical Geography. The global environment. Oxford University Press, Oxford.López Bermúdez, F., Rubio Recio, J.M. y Cuadrat, J.M. 1992. Geografía Física. Cátedra, Madrid.Strahler, A.N. y Strahler, A.H. 1994. Geografía Física.Omega, Barcelona.
Complementary	Briggs, D. y Smithson, P. 1992. Fundamentals of Physical Geography. Routledge, LondonGabler, R.E., Sager, R.J., Wise, D.L. y Petersen, J.F. 1999. Essentials of Physical Geography. Thomson Learning, London.Strahler, A.N. y Strahler, A.H. 2002. Physical Geography: science and systems of the human environment. John Wiley and Sons, New York.Hamblin, W.K. y Christiansen, E.H. 2001. Earth's Dynamic Systems. Prentice Hall, London.Skinner, B. J. & Porter, S. C. 1995. The Dynamic Earth. An Introduction to Physical Geology. John Wiley & Sons, New York.Briggs, D. y Smithson, P. 1992. Fundamentals of Physical Geography. Routledge, LondonGabler, R.E., Sager, R.J., Wise, D.L. y Petersen, J.F. 1999. Essentials of Physical Geography. Thomson Learning, London.Strahler, A.N. y Strahler, A.H. 2002. Physical Geography: science and systems of the human environment. John Wiley and Sons, New York.Hamblin, W.K. y Christiansen, E.H. 2001. Earth's Dynamic Systems. Prentice Hall, London.Skinner, B. J. & Porter, S. C. 1995. The Dynamic Earth. An Introduction to Physical Geology. John Wiley and Sons, New York.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Xeoloxía/610G02004

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Ecoloxía: Ecoloxía I (individuos e ecosistemas)/610G02039

Ecoloxía: Ecoloxía II (poboacións e comunidades)/610G02040

Edafoloxía/610G02045

Other comments

It is recommended to overpass the subject of the first part of the course "Geology". Attendance to theoretical lectures is recommended. English language knowledge is recommended (medium level). Writing, summarizing, and showing seminar works are required, as well as basic user knowledge on some software applications.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.